

Scherpe afspraken over 'blurren' – gemeente Haarlem

Het probleem

“Privacy is een groot goed in onze samenleving. Daarom worden er strenge eisen gesteld aan het plaatsen van camera’s in de openbare ruimte, en met name aan het gebruik van de beelden. Dit speelt ook nadrukkelijk bij het plaatsen van ANPR-camera’s in de stad om een milieuzone te handhaven. De aard en de strengheid van de eisen verschilt. Betrokken zijn aan publieke kant de privacy-officer en de IT-afdeling van de gemeente, en de Centrale Verwerking Openbaar Ministerie (CVOM) die de boetes verwerkt. Verder gaat het om de softwareleverancier van de backoffice en de leverancier van de camera’s. Omdat privacy gevoelig ligt, wil geen enkele partij er te licht over denken of zich te soepel opstellen. Zo ontstaat een palet van strenge eisen, die elkaar soms kunnen tegenspreken. De eerste vraag die opkwam is: welk deel van de foto moet ‘geblurd’ worden, dat wil zeggen wazig worden gemaakt? De hele foto behalve het kenteken? Moet de bestuurder al dan niet onherkenbaar worden gemaakt, inclusief delen die naar een persoon te herleiden zijn? Vervolgens was de vraag: waar in het systeem wordt het blurren uitgevoerd? Gelet op de strenge privacy-eisen is het ongewenst om onbewerkte foto’s te versturen. Maar kan de bewerking dan plaatsvinden in de camera, of moet de originele foto via het systeem van de gemeente naar een bewerkingstool gestuurd worden?”

De oplossing(en)

“Na veel overleg is gekozen voor een vorm waar alle partijen zich in konden vinden. Vrijwel alles op de foto wordt geblurd, behalve waar het echt om gaat: het kenteken, de contouren en kleuren van het voertuig, en de elementen die duidelijk maken waar het voertuig zich bevindt, zodat bijvoorbeeld is vast te stellen of de bestuurder een lijn heeft gepasseerd of een bord heeft genegeerd. Dit levert met name bij nachtbeelden nog wel problemen op: het is lastig om die automatisch goed te blurren. Het kan dan gebeuren dat ook de voertuigcontouren wazig worden en niet meer herkenbaar zijn. Verder is gekozen voor een oplossing waarbij de onbewerkte foto naar een gesloten omgeving gaat die op geen manier gekoppeld is met de backoffice van de gemeente. Zodra er een aanvraag komt voor het opmaken van een proces verbaal, wordt de foto in de gesloten omgeving door een ‘blurtool’ bewerkt en vervolgens in die vorm naar de backoffice van de gemeente gestuurd. Foto’s worden na 72 uur verwijderd uit de gesloten omgeving; die periode is nodig omdat een dagontheffing ook met terugwerkende kracht kan worden aangevraagd als er bijvoorbeeld in de milieuzone met spoed een lekkage moet worden opgelost. De gebruikte blurtool heeft - conform de eisen van de gemeente - een penetratie- en hacktest ondergaan om maximale veiligheid te kunnen waarborgen.”

De tips

- Ga tijdig met de juiste personen om tafel om de privacyaspecten rondom blurren scherp te krijgen, zodat de te stellen eisen eenduidig kunnen worden opgenomen in het programma van eisen en de beoordelingscriteria.
- Zorg bij de implementatie van de tool dat tijdig de juiste personen aangehaakt zijn.
- Ga vóór de aanbesteding na hoe de stand van de techniek rond blurren is, bijvoorbeeld met een marktconsultatie. Dat maakt tijdig duidelijk welke oplossingen de markt biedt om ook nachtbeelden goed te blurren, zodat ze aan de eisen blijven voldoen.